

Informacja
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (nr 55/2016)
w sprawie podstawowych obowiązków przedsiębiorstw energetycznych
wyznaczonych przez Prezesa URE sprzedawcami zobowiązanymi.

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o *odnawialnych źródłach energii* (Dz. U. z 2015 poz. 478 z późn. zm – dalej „ustawa”), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznacza, w drodze decyzji, sprzedawców zobowiązanych:

- 1) na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w terminie do dnia 15 października każdego roku, na rok następny,
- 2) będącego sprzedawcą energii elektrycznej o największym wolumenie jej sprzedaży w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia tego roku na obszarze działania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w terminie do dnia 15 października każdego roku, na rok następny.

W związku z powyższym, przedstawiamy poniżej zagregowaną informację na temat praw i obowiązków nałożonych przepisami ustawy OZE, na podmioty pełniące funkcję sprzedawców zobowiązanych.

Zastrzegamy, iż niniejsza informacja nie stanowi źródła praw i obowiązków dla jakichkolwiek podmiotów, a jest wyłącznie omówieniem – o charakterze skrótowym i poglądowym - najważniejszych norm prawnych, których adresatem będą podmioty pełniące funkcję sprzedawców zobowiązanych.

**OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ROZLICZANIEM ILOŚCI ENERGII WPROWADZONEJ DO SIECI
PRZEZ PROSUMENTA**

Na sprzedawców zobowiązanych nałożone zostały obowiązki, dotyczące rozliczania ilości energii wprowadzonej do sieci przez prosumentów. Należy wskazać, że obowiązki związane z rozliczeniem prosumenta nie ciążyą na sprzedawcy zobowiązanym, jeżeli rozliczenia dokonuje wybrany przez prosumenta sprzedawca inny niż sprzedawca zobowiązany, na podstawie umowy kompleksowej (por. art. 40 ust. 1a ustawy).

Spośród obowiązków, o których mowa powyżej, wskazać należy w szczególności następujące:

- 1) sprzedawca zobowiązany dokonuje rozliczenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej przez prosumenta do sieci elektroenergetycznej wobec ilości energii elektrycznej pobranej z tej sieci w stosunku ilościowym 1 do 0,7, z wyjątkiem mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 10 kW, dla których ten stosunek ilościowy wynosi 1 do 0,8 (art. 4 ust. 1 ustawy) – **brak realizacji tego obowiązku przez sprzedawcę zobowiązanego zagrożony jest karą pieniężną, na podstawie art. 168 ust. 6a ustawy,**

- 2) sprzedawca zobowiązany dokonuje rozliczenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej z sieci przez prosumenta, na podstawie wskazań urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego dla danej mikroinstalacji, po uzyskaniu danych pomiarowych od operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przekazanych przez tego operatora w taki sposób, aby ilość wprowadzonej i pobranej przez prosumenta energii była rozliczona po wcześniejszym sumarycznym bilansowaniu ilości energii ze wszystkich faz dla trójfazowych mikroinstalacji (art. 4 ust. 3 ustawy),
- 3) sprzedawca zobowiązany informuje prosumenta o ilości rozliczonej energii, o której mowa w pkt 1, zgodnie z okresami rozliczeniowymi przyjętymi w umowie kompleksowej (art. 4 ust. 6 ustawy).

OBOWIĄZEK ZAKUPU ENERGII – UWAGI OGÓLNE

Obowiązek zakupu energii realizowany jest przez sprzedawcę zobowiązanego na podstawie umowy sprzedaży, o której mowa w art. 5 ustawy – *Prawo energetyczne* (art. 40 ust. 1 ustawy). W celu realizacji tego obowiązku sprzedawca zobowiązany jest ponadto zobligowany do zawarcia stosownej umowy o świadczenie usług przesyłania albo umowy o świadczenie usług dystrybucji z operatorem systemu przesyłowego lub operatorem systemu dystrybucyjnego. W przypadkach, gdy sprzedawca zobowiązany jest już związany stosowną umową z OSD lub OSP, strony są zobowiązane do stosownej modyfikacji zawartych umów (art. 40 ust. 7 ustawy).

Obowiązek zakupu przez sprzedawcę zobowiązanego energii elektrycznej został uregulowany odmiennie w zakresie energii sprzedawanej poza aukcją (art. 41 ust. 1 i art. 42 ust. 1 ustawy) oraz objętej ofertą złożoną w aukcji (art. 92 ust. 1 ustawy).

Stosownie do art. 168 pkt 2-4 ustawy, **nieprzestrzeganie przez sprzedawcę zobowiązanego obowiązku zakupu energii podlega karze pieniężnej.**

OBOWIĄZEK ZAKUPU ENERGII ELEKTRYCZNEJ NIEOBJĘTEJ OFERTĄ ZŁOŻONĄ W AUKCJI

1. Obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji

Obowiązek ten obejmuje:

- 1) niewykorzystaną energię elektryczną wytworzoną przez wytwórcę, innego niż prosument, w mikroinstalacji z odnawialnych źródeł energii, w tym przechowywanej w magazynie energii, lub energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji (art. 41 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 19 ust 1 pkt 1 ustawy),
- 2) energię elektryczną wytworzoną z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji przez wytwórcę będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej:
 - a) pod warunkiem że energia elektryczna została wytworzona w tej mikroinstalacji po raz pierwszy przed dniem 1 lipca 2016 r. (art. 41 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy),

b) w mikroinstalacji zmodernizowanej po dniu 1 lipca 2016 r. (art. 41 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy) – wyłącznie energię wytworzoną proporcjonalnie do przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej tej instalacji (art. 41 ust. 3 ustawy),

3) energię elektryczną wytworzoną z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji przez wytwórcę będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, pod warunkiem że energia elektryczna została wytworzona w tej mikroinstalacji po raz pierwszy po dniu 1 lipca 2016 r.

- pod warunkiem, iż energia elektryczna o której mowa powyżej w pkt 1-3 została wprowadzona do sieci dystrybucyjnej (art. 41 ust. 2 ustawy).

Ponadto, energia elektryczna wytworzona z odnawialnych źródeł energii, w mikroinstalacji zmodernizowanej po dniu 1 lipca 2016 r. może zostać zakupiona wyłącznie w przypadku, gdy (art. 41 ust. 7 ustawy):

1) w wyniku modernizacji mikroinstalacji nastąpił przyrost mocy zainstalowanej elektrycznej, ale nie więcej niż do 40 kW;

2) nakłady na modernizację mikroinstalacji wyniosły nie mniej niż 30% wartości początkowej modernizowanej mikroinstalacji;

3) urządzenia wchodzące w skład zmodernizowanej mikroinstalacji, służące do wytwarzania energii elektrycznej, zamontowane w czasie modernizacji zostały wyprodukowane nie później niż w terminie 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w zmodernizowanej mikroinstalacji.

2. Obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, innej niż mikroinstalacja:

Obowiązek ten obejmuje energię wytworzoną w:

1) instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, w tym energii elektrycznej wytworzonej w okresie rozruchu technologicznego tej instalacji, w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem 1 lipca 2016 r.

2) instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, zmodernizowanej po dniu 1 lipca 2016 r.

- pod warunkiem zaoferowania sprzedaży całej wytworzonej i wprowadzonej do sieci przesyłowej lub sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, w okresie co najmniej 90 następujących po sobie dni kalendarzowych (art. 42 ust. 1 i 2 ustawy). Szczegółowe zasady oraz zakres realizacji wyżej wymienionego obowiązku zostały określone w kolejnych jednostkach redakcyjnych art. 42 ustawy.

Ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, którą jest obowiązany zakupić sprzedawca zobowiązany,

ustala się na podstawie rzeczywistych wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych (art. 43 ust. 3 ustawy).

W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej hydroenergię, w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem 1 lipca 2016 r., sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej wyłącznie w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 5 MW (art. 42 ust. 6 ustawy).

3. Cena zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego

Cena zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego, wynosi 100%/stanowi równowartość średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18a ustawy - *Prawo energetyczne* (art. 41 ust. 8 i art. 43 ust. 1 ustawy).

5. Obowiązek zakupu energii wytworzonej w okresie rozruchu technologicznego

Sprzedawca zobowiązany jest zakupić energię elektryczną wytworzoną z odnawialnych źródeł energii w okresie rozruchu technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, nie dłużej niż przez 90 dni, licząc od dnia pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii do sieci właściwego operatora, z wyłączeniem instalacji spalania wielopaliwowego oraz dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego (art. 42 ust. 5 ustawy).

OBOWIĄZKI SPRZEDAWCY ZOBOWIĄZANEGO W STOSUNKU DO ENERGII ELEKTRYCZNEJ OBJĘTEJ OFERTĄ ZŁOŻONĄ W AUKCJI

1. Obowiązek zakupu energii

Sprzedawca zobowiązany obowiązanym jest zakupić energię od wytwórców energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej **mniej niż 500 kW, którzy wygrali aukcję**. Prezes URE niezwłocznie po zamknięciu aukcji przekazuje sprzedawcom zobowiązany informacje zawierające dane wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, których oferty wygrały aukcję, oraz dane dotyczące ilości i ceny energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe (art. 81 ust. 6 pkt 1 ustawy).

Zakup energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego odbywa się **po stałej cenie ustalonej w aukcji** rozstrzygniętej nie później niż w terminie do dnia 30 czerwca 2021 r., oraz wyłącznie w ilości określonej przez danego wytwórcę w złożonej przez niego ofercie (art. 92 ust. 1 ustawy).

2. Zadania sprzedawcy zobowiązanego związane z wykonaniem obowiązku zakupu energii

Sprzedawca zobowiązany jest obowiązanym do:

- 1) prowadzenia dokumentacji w ujęciu dobowym dotyczącej ilości, wyrażonej w kWh, i ceny energii elektrycznej, pomniejszonej o kwotę podatku od towarów i usług, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii zakupionej w danym miesiącu, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, z uwzględnieniem wskazania wytwórcy i daty pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej przez danego wytwórcę;
- 2) prowadzenia dokumentacji dotyczącej ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, wyrażonej w MWh, sprzedanej w danym miesiącu;
- 3) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 2, i średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot prowadzący rejestr świadectw pochodzenia, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami;
- 4) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej (dalej: „OREO”), w terminie 10 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1-3, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii a wartością zakupu tej energii elektrycznej, wynikającej z realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy, wykazanej w sprawozdaniu oraz informacji o korektach kwot wynikających ze sprawozdań za poprzednie miesiące w przypadku zaistniałej korekty danych o ilości wytworzonej energii elektrycznej;
- 5) odjęcia zakwestionowanej ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł i energii w instalacji odnawialnego źródła energii zawartej w sprawozdaniu, o którym mowa w pkt 4, w kolejnym okresie sprawozdawczym - w przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w art. 88 ustawy; zakwestionowana ilość energii elektrycznej nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda, o którym mowa w pkt 4.

Zasady, na jakich dokonywane są rozliczenia pomiędzy sprzedawcą zobowiązanym a OREO, określa art. 93 ust. 9-12 ustawy.

3. Podstawa ustalenia ilości energii, którą zobowiązany jest zakupić sprzedawca zobowiązany

Ilość energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wprowadzonej do sieci, którą jest obowiązany zakupić sprzedawca zobowiązany,

w przypadku wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, ustala się na podstawie rzeczywistych wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych w danym miesiącu; prawo dostępu do tych danych otrzymuje także OREO w celu weryfikacji wniosków, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy (art. 92 ust. 11 ustawy).

4. Obowiązek zawarcia umowy z wytwórcą energii w instalacji odnawialnego źródła energii

Sprzedawca zobowiązany zawiera z wytwórcą energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, umowę sprzedaży energii elektrycznej, która zawiera w szczególności (art. 82 ust. 1 ustawy):

- 1) cenę energii elektrycznej wyrażoną w złotych za 1 MWh ustaloną w drodze aukcji;
- 2) ilość energii elektrycznej w MWh, jaką jest obowiązany wytworzyć wytwórca energii elektrycznej w poszczególnych latach;
- 3) okres trwania umowy;
- 4) informacje o prawach wytwórcy energii elektrycznej, w tym sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów;
- 5) zobowiązanie wytwórcy do zgłoszenia sprzedawcy zobowiązanemu daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej;
- 6) postanowienia dotyczące odpowiedzialności stron za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, z zastrzeżeniem, że powstanie różnicy pomiędzy ilością wytworzonej energii elektrycznej zgłoszonej sprzedawcy zobowiązanemu a ilością energii elektrycznej rzeczywiście dostarczonej do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej, w okresie, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy, nie będzie uważane za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

5. Przekazanie danych kolejnemu sprzedawcy zobowiązanemu

Sprzedawca zobowiązany, który nie został wyznaczony na kolejny rok, na obszarze działania danego OSD, przekazuje wyznaczonemu na ten rok sprzedawcy zobowiązanemu dane dotyczące ilości energii elektrycznej zakupionej przez niego w poszczególnych latach od danego wytwórcy energii elektrycznej (art. 82 ust. 2 i 3 ustawy).